Från:	Christina Rasmussen
Till:	registrator
Kopia:	betankande@elanders.com
Ärende:	[extern] Remiss av promemorian En förbättrad möjlighet att utöva tillsyn över att lagen om energideklarationer följs, svar senast den 17 november 2025
Datum:	den 16 september 2025 08:40:05
Bilagor:	Remiss av promemorian En förbättrad möjlighet att utöva tillsyn över att lagen om energideklarationer följs.pdf Promemoria En förbättrad möjlighet att utöva tillsyn över att lagen om energideklarationer följs.pdf

Remiss av promemorian En förbättrad möjlighet att utöva tillsyn över att lagen om energideklarationer följs

Remissinstanser

1. Bostadsrätterna
2. Boverket
3. Bygdegårdarnas Riksförbund
4. Energieffektiviseringsföreningen – Eneff
5. Fastighetsägarna
6. Folkets Hus och Parker
7. Fortifikationsverket
8. Företagarna
9. Förvaltningsrätten i Växjö
10. Hyresgästföreningen
11. Kammarrätten i Jönköping
12. Konsumentverket
13. Lantmäteriet
14. Näringslivets regelnämnd
15. Regelrådet
16. Riksantikvarieämbetet
17. Riksidrottsförbundet
18. Statens energimyndighet
19. Statens Fastighetsverk
20. Svenska Kyrkan
21. Svenskt Näringsliv
22. Sveriges Allmännytta
23. Sveriges Hembygdsförbund
24. Sveriges Kommuner och Regioner – SKR
25. Sveriges konsumenter
26. Villaägarnas riksförbund
27. Våra Gårdar

Remissvaren ska ha kommit in till Klimat- och näringslivsdepartementet **senast den 17 november 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till kn.e.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer **KN2025/01753** och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Frågor under remisstiden besvaras av Tobias Walla, tobias.walla@regeringskansliet.se, tel 08-405 5504 och David Pihl, david.pihl@regeringskansliet.se, 08-405 2535.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter. Rapporterna kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se eller från Boverkets webbplats https://ddei5-0-ctp.trendmicro.com:443/wis/clicktime/v1/query?url=www.boverket.se&umid=73B956F2-3EE5-6006-ACFB-4EEC52CFE35D&auth=b32f7072cb1370b7b119b85843019516260d8fac-e82483614062318fd5b61866da32ba6a5f8eaef4.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Magnus Blümer
Departementsråd

Regeringskansliet

Remiss

2025-09-16
KN2025/01753

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energienheten
Tobias Walla
tobias.walla@regeringskansliet.se

Remiss av promemorian En förbättrad möjlighet att utöva tillsyn över att lagen om energideklarationer följs

Remissinstanser

1. Bostadsrätterna
2. Boverket
3. Bygdegårdarnas Riksförbund
4. Energieffektiviseringsföreningen – Eneff
5. Fastighetsägarna
6. Folkets Hus och Parker
7. Fortifikationsverket
8. Företagarna
9. Förvaltningsrätten i Växjö
10. Hyresgästföreningen
11. Kammarrätten i Jönköping
12. Konsumentverket
13. Lantmäteriet
14. Näringslivets regelnämnd
15. Regelrådet
16. Riksantikvarieämbetet
17. Riksidrottsförbundet
18. Statens energimyndighet
19. Statens Fastighetsverk

20. Svenska Kyrkan
21. Svenskt Näringsliv
22. Sveriges Allmännytta
23. Sveriges Hembygdsförbund
24. Sveriges Kommuner och Regioner – SKR
25. Sveriges konsumenter
26. Villaägarnas riksförbund
27. Våra Gårdar

Remissvaren ska ha kommit in till Klimat- och näringslivsdepartementet **senast den 17 november 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till kn.e.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer **KN2025/01753** och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Frågor under remisstiden besvaras av Tobias Walla, tobias.walla@regeringskansliet.se, tel 08-405 5504 och David Pihl, david.pihl@regeringskansliet.se, 08-405 2535.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter. Rapporterna kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se eller från Boverkets webbplats www.boverket.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Magnus Blümer
Departementsråd

Promemoria

En förbättrad möjlighet att utöva tillsyn över att lagen om energideklarationer följs

Klimat- och näringslivsdepartementet
KN2025/01713
September 2025

Innehållsförteckning

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader 3

2 Upplysningsskyldighet för ägaren av en byggnad 4

3 Ikraftträdande 6

4 Konsekvenser 6
4.1 Konsekvenser för Boverket 6
4.2 Konsekvenser för byggnadsägarna 6

5 Författningskommentar 7

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader ska införas en ny paragraf, 24 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	24 a § *En ägare till en byggnad är skyldig att på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. .*

Denna lag träder i kraft den 29 maj 2026.

2 Upplysningsskyldighet för ägaren av en byggnad

Förslag

Tillsynsmyndigheten ska ha rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen från ägaren av en byggnad.

Skälen för promemorians förslag

Hur tillsynen fungerar

I syfte att främja en effektiv energianvändning och en god inomhusmiljö i byggnader finns det i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader en skyldighet att energideklarera vissa byggnader. Skyldigheten är kopplad till byggnadens användning. Reglerna tillämpas på byggnader för vilka energi används i syfte att påverka byggnadernas inomhusklimat (2 §). Skyldigheten att energideklarera byggnader gäller vid uppförande av en byggnad (4 §) och när en byggnad eller en andel i en byggnad säljs (6 §), Det ska alltid finnas en energideklaration för byggnaden, om byggnaden eller en del av byggnaden upplåts med nyttjanderätt eller om en total användbar golvarea på över 250 kvadratmeter i byggnaden ofta besöks av allmänheten (5 §). I vissa fall kan det finnas en skyldighet att låta inspektera en byggnad som i sig inte behöver energideklareras (10 §).

I förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader finns undantag från skyldigheten att energideklarera en byggnad (2 §). Undantagen gäller bl.a. för byggnader som huvudsakligen används för andakt eller religiös verksamhet, för industrianläggningar och verkstäder och för byggnader som är avsedda för totalförsvaret och som på grund av byggnadens utformning eller den verksamhet som bedrivs där är av hemlig natur. Skyldigheten kan också falla bort till följd av i vilken tidsmässig utsträckning en byggnad används. Vidare finns regler om undantag från skyldigheten att låta inspektera en byggnad.

Enligt 1 a § förordningen om energideklarationer för byggnader är Boverket tillsynsmyndighet.

Vid ett tillsynsärende gör Boverket en kontroll i Lantmäteriets fastighetsregister för att fastställa vem som äger den fastighet som byggnaden står på. Det kontrolleras därefter i energideklarationsregistret om energideklarationer eller inspektionsprotokoll har upprättats för den eller de byggnader som står på fastigheten i fråga.

Boverkets framställan

Boverket har i en framställan till regeringen uppgett att det till följd av avgöranden i förvaltningsdomstol är svårt att utöva den tillsyn som myndigheten enligt regelverket ska utöva (KN2025/00654).

Dessa domar behandlar frågor om vitesföreläggande respektive utdömande av vite till följd av att en ägare till en byggnad inte följt ett föreläggande om att energideklarera sin byggnad. I domarna konstateras att de i målen aktuella föreläggandena inte har varit lagligen grundade,

eftersom Boverket inte har visat att ägaren haft en skyldighet att energideklarera. Boverkets ansökan om utdömande av vite har därför avslagits (Kammarrätten i Jönköpings domar den 29 augusti 2024 i mål 3153-22, 2123-23 och 322-24). Domarna har fått laga kraft genom att Högsta förvaltningsdomstolen har beslutat att inte meddela prövningstillstånd (Högsta förvaltningsdomstolen beslut den 14 februari 2025 beslut i mål 5452-24, 5453-24 och 5443-24).

Skyldigheten att energideklarera eller inspektera en byggnad är knuten till byggnadens faktiska eller tidsmässiga användning. Enligt Boverkets uppfattning blir det därför praktiskt mycket svårt att uppfylla det beviskrav som kammarrätten har uttalat, att det ska vara klarlagt att det finns en skyldighet att energideklarera en byggnad. Boverket saknar därmed även möjlighet att utfärda de förelägganden som behövs för att de skyldigheter som följer av lagen eller av föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska fullgöras (25 § lagen om energideklarationer för byggnader).

En upplysningsskyldighet bör införas

För att det system som regleras i lagen om energideklarationer för byggnader ska få förväntad effekt krävs en ändamålsenlig och fungerande tillsyn. Det är uppenbart att nuvarande rättspraxis innebär att Boverkets bevisbörda för att visa att en ägare till en byggnad är skyldig att låta upprätta en energideklaration eller ett inspektionsprotokoll är sådan att tillsynen för närvarande inte kan utövas på ett sätt som uppfyller dessa krav. Boverket behöver därför kunna skaffa ett bättre beslutsunderlag från byggnadens ägare.

Det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda medför dessutom vissa nya krav när det gäller energideklarationer eller inspektionsprotokoll, jfr bl.a. artiklarna 19 och 23 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda. Detta stärker ytterligare behovet av en fungerande tillsyn.

I det regelverk som gäller för klimatdeklarationer, lagen (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader, är den enskilde som ska se till att en deklaration finns skyldig att hjälpa tillsynsmyndigheten genom att lämna de upplysningar och handlingar som är nödvändiga för tillsynen. En sådan upplysningsskyldighet saknas i regelverket om energideklarationer. Med en sådan upplysningsskyldighet skulle tillsynsmyndighetens möjligheter att utöva sin tillsyn förbättras i önskvärd utsträckning.

Ägaren av en byggnad bör därför vara skyldig att på myndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen, t.ex. en energideklaration som av någon anledning inte blivit registrerad. Om det behövs för att skyldigheten ska följas, kan Boverket besluta om ett föreläggande vid vite (25 § lagen om energideklarationer för byggnader).

3 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag

Lagändringen ska träda i kraft den 29 maj 2026.

Skälen för promemorians förslag

Frågan om en väl fungerande tillsyn har nära samband med genomförandet av direktiv (EU) 2024/1275 om byggnaders energiprestanda. Det direktivet ska vara genomfört senast den 29 maj 2026. Den ändring som föreslås i denna promemoria bör träda i kraft vid samma tidpunkt.

Det behövs inga övergångsbestämmelser.

4 Konsekvenser

4.1 Konsekvenser för Boverket

Förslagen bedöms skapa förutsättningar för att Boverket på ett bättre sätt ska kunna utöva sin tillsyn. När en upplysningsskyldighet införs kommer myndigheten sannolikt att behöva se över sina rutiner för hur tillsynen framöver ska utövas. Kostnaden för en sådan översyn bedöms inte bli särskilt stor och kommer att rymmas inom befintliga ramar.

4.2 Konsekvenser för byggnadsägarna

Förslagen innebär att en byggnadsägare, efter begäran från Boverket, kan komma att behöva lämna vissa upplysningar eller presentera vissa handlingar. Det handlar dock om sådan information som byggnadsägaren, i sin egenskap av just ägare, får antas ha lätt tillgänglig. Det ligger också i byggnadsägarens eget intresse att kunna visa om han eller hon inte är skyldig att upprätta dokumentation enligt lagen. Eftersom de flesta ägare vid behov lämnar uppgifter till Boverket på frivillig väg, handlar det om ett fåtal byggnadsägare per år som påverkas av förslaget. Sammantaget kan det inte anses som en särskilt betungande börda för den upplysningsskyldige.

5 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader

24 a § *En ägare till en byggnad är skyldig att på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen*. .

Paragrafen, som är ny, reglerar tillsynsmyndighetens möjlighet att få upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. Övervägandena finns i avsnitt 2.

För att kunna fullgöra sin uppgift som tillsynsmyndighet kan myndigheten behöva få tillgång till vissa upplysningar eller för ägaren tillgängliga handlingar som kan vara avgörande för frågan om byggnadens ägare är skyldig att upprätta en energideklaration eller om ägaren är undantagen från sådan skyldighet. Det kan t.ex. handla om förekomsten av en eventuell energideklaration eller ett inspektionsprotokoll som av någon anledning inte blivit registrerad eller uppgifter om byggnadens användning, både när det gäller byggnadens ändamål eller den tidsmässiga användningen av den.